

Zákon o platebním styku 2002

124/2002 Sb.

ZÁKON

ze dne 13. března 2002

o převodech peněžních prostředků, elektronických platebních prostředcích a platebních systémech

(zákon o platebním styku)

Změna: 257/2004 Sb.

Změna: 62/2006 Sb.

Změna: 70/2006 Sb.

Změna: 120/2007 Sb.

Změna: 254/2008 Sb.

Změna: 281/2009 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

ÚVODNÍ USTANOVENÍ

§ 1

Předmět úpravy

Tento zákon zapracovává příslušné předpisy Evropských společenství 1) a upravuje
a) provádění převodů peněžních prostředků na území České republiky v české měně a provádění přeshraničních převodů (§ 2 odst. 2),

b) vydávání a užívání elektronických platebních prostředků,

c) vznik a provozování platebních systémů v jakékoli měně a práva a povinnosti jejich účastníků, jestliže se tito účastníci dohodli, že se tyto platební systémy řídí právním řádem České republiky, a dále některé povinnosti účastníků platebních systémů provozovaných podle právního řádu některého z členských států Evropské unie a dalších států tvořících Evropský hospodářský prostor.

ČÁST DRUHÁ

PŘEVODY PENĚŽNÍCH PROSTŘEDKŮ

Základní ustanovení

§ 2

nadpis vypuštěn

(1) Podle této části zákona postupují

a) banky, pobočky zahraničních bank a jiné osoby, které provádějí nebo zprostředkovávají převody peněžních prostředků jako podnikání, jestliže tyto činnosti provádějí na území České republiky, (dále jen "převádějící instituce"),

b) fyzické a právnické osoby, které dávají přímo převádějící instituci příkaz k převodu (§ 4) (dále jen "příkazce"), nebo které jsou konečnými příjemci částky převodu (dále jen "příjemce"). U přeshraničních převodů podle odstavce 2 se za příkazce nepovažují banky, pobočky zahraničních bank a jiné osoby, které provádějí nebo zprostředkovávají přeshraniční převody jako podnikání, osoby oprávněné k poskytování investičních služeb podle zvláštního právního předpisu, 2) pojišťovny, investiční společnosti, investiční fondy, penzijní fondy a dále jiné osoby se sídlem nebo místem podnikání mimo území České republiky, které provádějí obdobné činnosti jako podnikání.

(2) Přeshraničním převodem se rozumí převod peněžních prostředků z jednoho členského státu Evropské unie nebo státu tvořícího Evropský hospodářský prostor do jiného členského státu Evropské unie nebo státu tvořícího Evropský hospodářský prostor v domácí měně kteréhokoliv členského státu Evropské unie nebo státu tvořícího Evropský hospodářský prostor až do výše protihodnoty 50 000 eur. Protihodnota se přepočte podle kurzu devizového trhu vyhlášeného Evropskou centrální bankou ke dni účinnosti příkazu k převodu.

§ 2a

(1) Převádějící instituce mohou provádět nebo zprostředkovávat převody peněžních prostředků jen na základě licence k provádění nebo zprostředkování převodů peněžních prostředků (dále jen „licence k převodům peněžních prostředků“), nejsou-li tyto činnosti vykonávány na základě bankovní, jednotné nebo devizové licence anebo povolení podle zvláštního právního předpisu 2a). Licence se dále nepožaduje, jedná-li se o podnikání osoby, která je k výkonu těchto činností oprávněna na základě zvláštního právního předpisu.

(2) K provádění nebo zprostředkování přeshraničních převodů podle § 2 odst. 2 se uděluje devizová licence podle devizového zákona.

§ 3

Převod

(1) Převodem se pro účely tohoto zákona rozumí operace prováděná na základě příkazu, který dal příkazce své převádějící instituci za účelem převedení peněžních prostředků ve prospěch příjemce.

(2) Převod může být uskutečněn zejména odepsáním z účtu příkazce nebo složením hotovosti příkazcem a připsáním na účet příjemce nebo výplatou hotovosti příjemci. Příkazcem a příjemcem může být tatáž osoba.

(3) Za převod s výjimkou přeshraničního převodu se nepovažuje poštovní poukaz podle zvláštního právního předpisu. 3)

§ 4

Příkaz k převodu

Příkazem k převodu se pro účely tohoto zákona rozumí

- a) bezpodmínečný pokyn příkazce daný převádějíci institucí k provedení převodu,
- b) pokyn příkazce daný převádějíci institucí k provedení převodu, jehož všechny podmínky stanovené příkazcem byly splněny.

§ 5

Den účinnosti příkazu k převodu

(1) Dnem účinnosti příkazu k převodu se rozumí den, kdy příkazce splnil všechny smluvní podmínky požadované k uskutečnění převodu převádějíci institucí, jejímž je klientem, podmínky stanovené tímto zákonem (§ 6 odst. 1) a další povinnosti, stanoví-li tak zvláštní právní předpis.

(2) Určí-li příkazce den, kdy mají být peněžní prostředky na základě příkazu k převodu odepsány z jeho účtu, nastává účinnost příkazu k převodu v tento den, jsou-li splněny podmínky jeho účinnosti.

§ 6

Podmínky účinnosti příkazu k převodu

(1) Podmínkami účinnosti příkazu k převodu jsou zajištění krytí částky převodu a předání podkladů nutných k provedení převodu převádějíci institucí.

(2) Převádějíci instituce může ve svých obchodních podmínkách zejména stanovit povinnost příkazce předat jí příkaz k převodu přede dnem jeho účinnosti, lhůtu k jeho předání a provozní dobu, v níž je možno předávat příkazy k převodu.

§ 7

Informační povinnosti převádějíci instituce

(1) Převádějíci instituce informuje veřejnost jasně a srozumitelně písemnou formou ve svých provozních prostorách, a je-li to vhodné též elektronickými prostředky, předem o obecných podmínkách provádění převodů. Informace musí vždy obsahovat

a) lhůtu nezbytnou k připsání částky převodu ve prospěch účtu převádějíci instituce příjemce nebo způsob stanovení této lhůty; počátek běhu této lhůty musí být přesně stanoven,

b) lhůtu nezbytnou k tomu, aby částka převodu připsaná ve prospěch účtu převádějíci instituce příjemce byla připsána ve prospěch účtu příjemce, nebo aby byla částka převodu příjemci k dispozici,

c) výši nebo způsob stanovení výše ceny, kterou bude klient hradit za provedení převodu,

d) den, kdy bude částka převodu odepsána z účtu klienta, je-li příkazcem, a den, kdy bude částka převodu připsána ve prospěch účtu klienta nebo kdy mu bude k dispozici, je-li příjemcem,

e) postupy pro vyřizování stížností a řízení k nápravě včetně informace o postupech pro řešení sporů (§ 12),

f) údaj o směnných kurzech používaných při přepočtu.

(2) S výjimkou případu, kdy převádějíci instituce nehodlá převod uskutečnit, musí zájemci na jeho žádost sdělit závaznou lhůtu, v níž bude převod proveden, a závaznou cenu, kterou zájemce uhradí za provedení převodu.

(3) Převádějíci instituce informuje svého klienta následně jasně a srozumitelně písemnou formou, a je-li to vhodné též elektronickými prostředky, o uskutečněných převodech, nevzdá-li se klient nároku na tuto informaci. Informace musí vždy obsahovat

a) údaje umožňující klientovi identifikovat převod,

b) částku převodu, která byla uvedena na příkazu k převodu,

c) výši ceny za provedení převodu účtované k tíži klienta,

d) den, kdy byla částka převodu odepsána z účtu klienta, nebo den, kdy byla částka převodu připsána ve prospěch účtu klienta.

Jestliže příkazce určil, že cenu za provedení převodu nebo její část uhradí příjemce (§ 10), musí o tom příjemce informovat jeho převádějíci instituce. Provedla-li převádějíci instituce kurzový přepočten, je povinna informovat svého klienta o použitém směnném kurzu.

§ 8

Lhůty provádění převodů

(1) Převádějíci instituce provádějí převody ve lhůtách stanovených v odstavcích 2, 3 a 5, pokud není dán zákonný důvod lhůtu prodloužit. 7)

(2) Provádí-li převádějíci instituce příkazce převody na území České republiky v české měně

a) mezi různými převádějícími institucemi, je povinna zajistit připsání částky převodu ve prospěch účtu převádějíci instituce příjemce a předat jí podklady nutné k poskytnutí částky převodu příjemci nejpozději následující bankovní pracovní den po dni účinnosti příkazu k převodu, nebyla-li dohodnuta lhůta kratší,

b) v rámci téže převádějíci instituce, je povinna poskytnout částku převodu příjemci v den, kdy nastala účinnost příkazu k převodu, nebo následující bankovní pracovní den, není-li den účinnosti příkazu k převodu bankovním pracovním dnem.

(3) Provádí-li převádějíci instituce příkazce přeshraniční převod, je povinna zajistit připsání částky převodu ve prospěch účtu převádějíci instituce příjemce a předat jí podklady nutné k poskytnutí částky převodu příjemci ve lhůtě dohodnuté s příkazcem; není-li taková lhůta dohodnuta, do 5 bankovních pracovních dnů ode dne účinnosti příkazu k převodu.

(4) Bankovním pracovním dnem se rozumí den, ve kterém všechny převádějíci instituce, které se účastní provádění nebo zprostředkování příslušné části převodu, běžně vykonávají svoji činnost.

(5) Převádějíci instituce příjemce připíše částku převodu ve prospěch účtu příjemce nebo zajistí, aby částka převodu byla příjemci k dispozici, nejpozději následující bankovní pracovní den po dni, kdy byla částka převodu připsána ve prospěch účtu převádějíci instituce

příjemce a kdy tato převádějí instituce obdržela podklady nutné k poskytnutí částky převodu příjemci, nebyla-li dohodnuta lhůta kratší.

(6) Nemůže-li převádějí instituce příjemce identifikovat příjemce částky převodu, vrátí částku převodu bez zbytečného odkladu převádějí instituci příkazce.

(7) Nepřevezme-li příjemce částku převodu, která je mu k dispozici, nebo nelze-li mu tuto částku předat z důvodů překážek na straně příjemce, vrátí převádějí instituce příjemce částku převodu převádějí instituci příkazce, a to do 3 bankovních pracovních dnů po uplynutí 6 týdnů od připsání částky na účet převádějí instituce příjemce, není-li mezi příjemcem a jeho převádějí institucí nebo mezi příkazcem a jeho převádějí institucí dohodnuto jinak.

§ 9

Úrok z prodlení

(1) Jestliže převádějí instituce příkazce nedodrží lhůtu provedení převodu stanovenou v § 8 odst. 2 nebo 3, zaplatí příkazci úrok z prodlení. Jestliže převádějí instituce příjemce nedodrží lhůtu k poskytnutí částky převodu příjemci podle § 8 odst. 5, zaplatí úrok z prodlení příjemci.

(2) Jestliže nedodržení lhůty provedení převodu ve prospěch účtu převádějí instituce příjemce podle § 8 odst. 2 písm. a) nebo podle § 8 odst. 3 způsobí zprostředkující převádějí instituce, zaplatí tato převádějí instituce úrok z prodlení převádějí instituci příkazce.

(3) Úrok z prodlení se vypočte z částky převodu; při výpočtu úroku z prodlení se použije úroková sazba stanovená zvláštním právním předpisem. 8)

(4) Převádějí instituce příkazce i převádějí instituce příjemce zaplatí úrok z prodlení, i když nedodržení lhůty provedení převodu nezpůsobí; povinnosti platit úrok z prodlení se zproští jen tehdy, prokáže-li, že nedodržení lhůty provedení převodu způsobil příkazce nebo příjemce částky převodu, nebo že k nedodržení lhůty převodu došlo v důsledku okolností stanovených v § 13.

(5) Kromě úroku z prodlení mají příkazce, příjemce nebo převádějí instituce nárok na náhradu škody; jiná jejich práva tím nejsou dotčena.

§ 10

Zákaz provádění srážek z částky převodu

(1) Převádějí instituce příkazce, zprostředkující převádějí instituce i převádějí instituce příjemce jsou povinny převést částku převodu v plné výši bez jakýchkoliv srážek. Tím není dotčeno právo převádějí instituce příjemce vůči příjemci na úhradu cen souvisejících s vedením jeho účtu za podmínky, že takto nebude obcházeno ustanovení věty první, zejména, že tyto ceny nebudou v případě přeshraničního převodu vyšší než u převodu prováděného na území České republiky.

(2) Odstavec 1 se nepoužije, určí-li příkazce, že cenu za provedení převodu nebo její část uhradí příjemce.

(3) Poruší-li převádějíci instituce příkazce nebo zprostředkující převádějíci instituce povinnost stanovenou v odstavci 1, je převádějíci instituce příkazce povinna na žádost příkazce vrátit neoprávněně sraženou nebo naučtovanou částku příjemci, nepožaduje-li její vrácení příkazce, a to na vlastní náklady a bez jakýchkoliv srážek.

(4) Poruší-li povinnost stanovenou v odstavci 1 zprostředkující převádějíci instituce, je povinna vrátit neoprávněně sraženou nebo naučtovanou částku na vlastní náklady a bez jakýchkoliv srážek převádějíci instituci příkazce nebo, pokud o to převádějíci instituce příkazce požádá, příjemci.

(5) Poruší-li povinnost stanovenou v odstavci 1 převádějíci instituce příjemce, je povinna vrátit neoprávněně sraženou nebo naučtovanou částku na vlastní náklady a bez jakýchkoliv srážek příjemci.

§ 11

Povinnost pro případ neúspěšného převodu

(1) Jestliže po účinnosti příkazu k převodu není převod uskutečněn ve lhůtě stanovené v § 8 odst. 2 nebo 3, ani nebyla částka převodu vrácena podle § 8 odst. 6 nebo 7, a požádá-li o to příkazce, poskytne mu převádějíci instituce příkazce částku převodu a dále úrok z prodlení a ceny za provedení převodu, které příkazce již zaplatil. Převádějíci instituce příkazce splní tuto povinnost do čtrnácti bankovních pracovních dnů ode dne doručení žádosti příkazce; této povinnosti se zprostití, jen pokud byla v této lhůtě částka převodu připsána na účet převádějíci instituce příjemce. Splní-li převádějíci instituce příkazce tuto povinnost, není dále povinna dokončit převod.

(2) Úrok z prodlení se vypočte z částky převodu za období ode dne účinnosti příkazu k převodu do dne poskytnutí částky podle odstavce 1 příkazci. Při výpočtu úroku z prodlení se použije úroková sazba stanovená zvláštním právním předpisem. 8) Byl-li poskytnut úrok z prodlení podle odstavce 1 nebo odstavce 3, nenáleží příkazci ani převádějíci instituci úrok z prodlení podle § 9.

(3) Každá zprostředkující převádějíci instituce, která přijala od jiné převádějíci instituce pokyn k provedení příkazu k převodu, je povinna vrátit na své náklady částku převodu včetně úroků a cen převádějíci instituci, která jí dala pokyn k provedení příkazu k převodu. V případě přeshraničního převodu je zprostředkující převádějíci instituce povinna vrátit převádějíci instituci, která jí dala pokyn k provedení příkazu k převodu, částku převodu pouze do výše protihodnoty 12 500 eur a dále úrok z prodlení a ceny za provedení převodu, které obdržela.

(4) Jestliže neúspěšný převod způsobí převádějíci instituce, kterou zvolila převádějíci instituce příjemce, odstavec 1 se nepoužije. Převádějíci instituce příjemce je povinna poskytnout částku převodu příjemci. Povinnost převádějíci instituce příkazce uskutečnit převod je tím splněna.

(5) Jestliže důvodem neúspěšného převodu byly chyby nebo neúplné údaje v příkazu k převodu, který dal příkazce své převádějíci instituci, nebo byl-li neúspěšný převod způsoben zprostředkující převádějíci institucí, kterou zvolil příkazce, ustanovení odstavce 1 se nepoužije. Všechny na převodu zúčastněné převádějíci instituce jsou povinny vyvinout veškeré úsilí, které lze na nich požadovat, aby částka převodu byla nalezena a vrácena

převádějí instituci příkazce. Úroky a ceny zaplacené při zprostředkování převodu tyto převádějí instituce nevracejí a mají nárok na úhradu nákladů vynaložených na vrácení částky převodu převádějí instituci příkazce. Nalezla-li převádějí instituce příkazce částku převodu, nebo jí byla tato částka vrácena, vrátí příkazci částku převodu sníženou o částku vynaložených nákladů.

(6) Kromě poskytnutí částky převodu a úroku z prodlení mají příkazce, příjemce nebo převádějí instituce nárok na náhradu škody; jiná jejich práva tím nejsou dotčena.

§ 12

Řešení sporů

Se spory, které vzniknou mezi převádějími institucemi a jejich klienty při provádění převodů peněžních prostředků podle této části zákona, se mohou klienti obracet na orgán pro řešení sporů působící podle zvláštního právního předpisu. Právo klienta obrátit se na soud tím není dotčeno.

§ 13

Nepředvídatelné překážky

Prokáže-li převádějí instituce, že jí v plnění povinností stanovených v této části zákona bránilo nepředvídatelné překážky, které vznikly nezávisle na její vůli, a nelze-li předpokládat, že by tyto překážky nebo jejich následky mohla odvrátit nebo překonat, zbaví se odpovědnosti za nesplnění těchto povinností.

§ 13a

Licence k převodům peněžních prostředků

(1) Žádost o udělení licence k převodům peněžních prostředků (dále jen „žádost“) se předkládá České národní bance.

(2) Česká národní banka licenci k převodům peněžních prostředků udělí, jestliže

a) žadatel, osoba, která je společníkem žadatele, statutárním orgánem žadatele, členem statutárního orgánu žadatele, osoba, která pro žadatele bude provádět nebo zprostředkovávat převody peněžních prostředků, a skutečný majitel žadatele podle zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu 8a) (dále jen „skutečný majitel“) jsou osobami bezúhonnými podle odstavce 3 a

b) osoba, která bude řídit podnikání žadatele, je osobou bezúhonnou a má odpovídající vzdělání podle odstavce 5.

(3) Za bezúhonnou osobu se pro účely tohoto zákona nepovažuje osoba, která byla pravomocně odsouzena pro trestný čin

a) spáchaný úmyslně,

b) spáchaný z nedbalosti, jehož skutková podstata souvisí s předmětem podnikání, pokud se na ni nehledí, jako by nebyla odsouzena 8b).

(4) Bezúhonnost se prokazuje

a) u fyzické osoby s místem trvalého nebo jiného pobytu na území České republiky výpisem z evidence Rejstříku trestů, ne starším než 1 měsíc; to neplatí v případě, kdy si může tento výpis vyžádat Česká národní banka podle zvláštního právního předpisu,

b) u zahraniční fyzické osoby a u osoby, která se v posledních 5 letech nepřetržitě zdržovala mimo území České republiky po dobu delší než 6 měsíců, dokladem obdobným výpisem z evidence Rejstříku trestů vydaným k tomu oprávněným orgánem státu trvalého nebo jiného pobytu této osoby, a států, ve kterých se tato osoba v posledních 5 letech nepřetržitě zdržovala po dobu delší než 6 měsíců. Jestliže stát trvalého nebo jiného pobytu této osoby není totožný se státem, jehož je tato osoba občanem, též dokladem vydaným státem, jehož je občanem.

(5) Odpovídajícím vzděláním se pro účely tohoto zákona rozumí takové vzdělání, včetně vzdělání získaného praxí, které umožňuje provádět licencovanou činnost a plnit povinnosti spojené s jejím prováděním podle právního řádu České republiky. Ukončené střední vzdělání 8c) se za odpovídající vzdělání považuje vždy. Za dostatečnou praxi se považuje pracovní zkušenost s činností registrovanou nebo licencovanou podle tohoto zákona, a to nejméně v délce 6 měsíců. Při uznávání odborné kvalifikace oprávněných osob se postupuje podle zákona o uznávání odborné kvalifikace 8d).

(6) Licence k převodům peněžních prostředků se uděluje na dobu neurčitou a není převoditelná na jinou osobu ani nepřechází na právního nástupce.

§ 13b

Žádost o udělení licence k převodům peněžních prostředků

(1) Vedle náležitostí stanovených správním řádem musí žádost obsahovat též

a) základní údaje o žadateli,

b) listinné dokumenty a doklady.

(2) Základními údaji o žadateli podle odstavce 1 písm. a) jsou

a) je-li žadatelem právnická osoba, datum jejího vzniku a stát registrace,

b) je-li žadatelem fyzická osoba, státní občanství a dále číslo cestovního dokladu zahraniční fyzické osoby,

c) jméno a příjmení, státní občanství, datum narození a adresa trvalého nebo jiného pobytu osoby, která bude řídit podnikání žadatele, a skutečného majitele.

(3) Listinnými dokumenty a doklady podle odstavce 1 písm. b) jsou,

a) je-li žadatelem právnická osoba

1. výpis z obchodního rejstříku ne starší než 1 měsíc; právnická osoba, která se nezapisuje do obchodního rejstříku, předloží doklad prokazující její existenci; zahraniční právnická osoba předloží doklad obdobného charakteru ne starší než 1 měsíc,

2. doklad prokazující bezúhonnost statutárního orgánu nebo členů statutárního orgánu žadatele a dále osoby, která bude řídit podnikání žadatele, a skutečného majitele,
3. dokumenty a doklady prokazující, že osoba, která bude řídit podnikání žadatele, dosáhla odpovídajícího vzdělání podle § 13a odst. 5,
4. doklad o státním občanství a adrese trvalého nebo jiného pobytu osob, které jsou společníky žadatele, statutárním orgánem žadatele nebo členy statutárního orgánu žadatele; je-li společníkem právnická osoba, doklad podle bodu 1 a údaje k identifikaci jejích společníků až po určení konkrétních fyzických osob a k identifikaci členů jejího statutárního orgánu nebo osob, které jsou jejím statutárním orgánem,
5. prohlášení žadatele, že veškeré jím uváděné údaje a předložené dokumenty a doklady jsou aktuální, úplné a pravdivé,

b) je-li žadatelem fyzická osoba

1. výpis z obchodního rejstříku ne starší než 1 měsíc; osoba, která se nezapisuje do obchodního rejstříku, předloží příslušná oprávnění k podnikatelské činnosti; zahraniční fyzická osoba předloží doklad obdobného charakteru ne starší než 3 měsíce,
2. doklad prokazující bezúhonnost žadatele, osoby, která bude řídit podnikání žadatele, a skutečného majitele,
3. dokumenty a doklady prokazující, že osoba, která bude řídit podnikání žadatele, dosáhla odpovídajícího vzdělání podle § 13a odst. 5,
4. prohlášení žadatele, že veškeré jím uváděné údaje a předložené dokumenty a doklady jsou aktuální, úplné a pravdivé.

§ 13c

Opatření k nápravě

(1) Česká národní banka dohlíží na dodržování podmínek, za nichž byla udělena licence k převodům peněžních prostředků.

(2) Zjistí-li Česká národní banka porušení podmínek, za nichž byla udělena licence k převodům peněžních prostředků, může podle povahy a závažnosti porušení

a) požadovat, aby převádějící instituce ve stanovené lhůtě zjednala nápravu,

b) pozastavit výkon činností vyplývajících z licence k převodům peněžních prostředků na dobu, dokud převádějící instituce nezjedná nápravu,

c) odejmout převádějící instituci licenci k převodům peněžních prostředků.

§ 13d

Odnětí licence k převodům peněžních prostředků

(1) Jestliže byla licence k převodům peněžních prostředků získána na základě nepravdivých údajů uvedených v žádosti, Česká národní banka licenci k převodům peněžních prostředků převádějící instituci odejme.

(2) Česká národní banka odejme licenci k převodům peněžních prostředků též na žádost jejího držitele.

(3) V rozhodnutí o odnětí licence k převodům peněžních prostředků se stanoví datum, ke kterému se licence odnímá; rozhodnutí se zveřejní v Obchodním věstníku.

§ 13e

Zánik licence k převodům peněžních prostředků

License k převodům peněžních prostředků zaniká dnem,

- a) ke kterému nabylo právní moci rozhodnutí o odnětí licence k převodům peněžních prostředků,
- b) ke kterému došlo k úmrtí fyzické osoby nebo zrušení právnické osoby, která je převádějící institucí,
- c) od kterého podle rozhodnutí převádějící instituce tato nebude nadále vykonávat činnost, ke které je třeba licence k převodům peněžních prostředků.

ČÁST TŘETÍ

VYDÁVÁNÍ A UŽÍVÁNÍ ELEKTRONICKÝCH PLATEBNÍCH PROSTŘEDKŮ

§ 14

Základní ustanovení

(1) Podle této části zákona postupují

- a) banky, pobočky zahraničních bank, Česká národní banka, spořitelní a úvěrní družstva, instituce elektronických peněz (§ 18b), dále zahraniční banky a zahraniční instituce elektronických peněz, které vykonávají činnost na území České republiky na základě jednotné licence podle zákona o bankách 9), a dále jiné osoby, které vydávají elektronické platební prostředky (§ 15 odst. 1) jako podnikání, vydávají-li všechny tyto subjekty elektronické platební prostředky na území České republiky (dále jen "vydavatel"),
- b) osoby, které na základě smlouvy s vydavatelem užívají elektronický platební prostředek (dále jen "držitel").

(2) Podle § 20 postupují banky, spořitelní a úvěrní družstva a instituce elektronických peněz i při svém působení mimo území České republiky.

(3) Ustanovení § 18b odst. 3 a § 18c až 18f se na instituce elektronických peněz vztahují i při jejich činnosti mimo území České republiky. To neplatí pro požadavky na vnitřní řídicí a kontrolní systém instituce elektronických peněz (§ 18d odst. 4) pro oblast řízení rizika likvidity.

§ 15

Elektronický platební prostředek a elektronické peníze

(1) Elektronickým platebním prostředkem je

a) prostředek vzdáleného přístupu k peněžní hodnotě, při jehož užívání se zpravidla vyžaduje identifikace držitele osobním identifikačním číslem přiděleným vydavatelem nebo identifikace jiným způsobem,

b) elektronický peněžní prostředek.

(2) Elektronickým peněžním prostředkem je platební prostředek, který uchovává peněžní hodnotu v elektronické podobě.

(3) Elektronickými penězi je peněžní hodnota, která

a) představuje pohledávku za vydavatelem,

b) je uchovávána na elektronickém peněžním prostředku,

c) je vydávána proti přijetí peněžních prostředků v hodnotě ne nižší, než je hodnota vydávaných elektronických peněz, a

d) je přijímána jako platební prostředek jinými osobami než jejich vydavatelem.

(4) Přijaté peněžní prostředky nejsou vkladem podle zákona o bankách, jsou-li osobou oprávněnou vydávat elektronické peníze (§ 18a) neprodleně vyměněny za elektronické peníze.

§ 16

Vzorové obchodní podmínky

Česká národní banka za účelem ochrany držitelů vydává vzorové obchodní podmínky, které obsahují úpravu vzájemných práv a povinností vydavatelů a držitelů při vydávání a užívání elektronických platebních prostředků. První vzorové obchodní podmínky vydá Česká národní banka ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona. Vzorové obchodní podmínky a jejich změny zveřejňuje ve Věstníku České národní banky.

§ 17

Obchodní podmínky vydavatele

(1) Vydavatel informuje zájemce o vydání elektronického platebního prostředku o svých obchodních podmínkách pro vydávání a užívání elektronických platebních prostředků, a to v dostatečném předstihu před vydáním elektronického platebního prostředku.

(2) Vydavatel je povinen v úvodních ustanoveních svých obchodních podmínek pro vydávání a užívání elektronických platebních prostředků výslovně informovat, zda tyto podmínky odpovídají vzorovým obchodním podmínkám České národní banky vydaným podle § 16 a jaký je obsah případných odchylek.

(3) Povinnost podle odstavce 2 splní vydavatel do 3 měsíců ode dne vydání vzorových obchodních podmínek České národní banky nebo jejich změny.

(4) Vydavatel je povinen poskytnout své obchodní podmínky vydané podle odstavců 1 až 3 České národní bance bez zbytečného odkladu po jejich vydání nebo změně.

§ 18

Užití elektronického platebního prostředku na dálku

Jestliže bylo užito elektronického platebního prostředku,

a) aniž byl fyzicky předložen, nebo

b) bez identifikace držitele osobním identifikačním číslem nebo bez identifikace jiným způsobem, neumožňuje-li podstata elektronického platebního prostředku jeho fyzické předložení,

a prohlásí-li držitel, že tento elektronický platební prostředek neužil, má právo požadovat od vydavatele neprodlené vrácení peněžních prostředků odčerpaných takovýmto užitím elektronického platebního prostředku.

§ 18a

Osoby oprávněné vydávat elektronické peníze

Elektronické peníze mohou vydávat pouze

a) banky a pobočky zahraničních bank, mají-li v jim udělené licenci uvedenu činnost vydávání a správa platebních prostředků,

b) zahraniční banky, pokud je k vydávání platebních prostředků na území České republiky opravňuje jednotná licence podle zákona o bankách 9),

c) spořitelní a úvěrní družstva pro své členy, mají-li v jim uděleném povolení uvedenu činnost vydávání a správa platebních prostředků,

d) instituce elektronických peněz (§ 18b),

e) zahraniční instituce elektronických peněz, které vykonávají činnost podle tohoto zákona na území České republiky na základě jednotné licence,

f) Česká národní banka,

g) jiné osoby na základě povolení České národní banky (§ 19).

Instituce elektronických peněz a zahraniční instituce elektronických peněz

§ 18b

(1) Instituce elektronických peněz je akciová společnost nebo evropská společnost 9a) se sídlem na území České republiky, která vydává elektronické peníze a které k výkonu této činnosti udělila Česká národní banka licenci.

(2) Česká národní banka licenci neudělí osobě, u níž rozdíl

a) součtu

1. splaceného základního kapitálu,
2. splaceného emisního ážia,

3. povinných rezervních fondů,
4. ostatních rezervních fondů vytvořených ze zisku po zdanění, s výjimkou rezervních fondů účelově vytvořených, a
5. nerozděleného zisku z předchozích období, uvedeného v účetní závěrce ověřené auditorem a schválené valnou hromadou, o jehož rozdělení valná hromada nerozhodla, a

b) neuhrazené ztráty z předchozích období včetně ztráty za minulé účetní období nedosahuje částky alespoň 35 000 000 Kč.

(3) Činnost institucí elektronických peněz podléhá dohledu vykonávanému Českou národní bankou.

§ 18c

(1) Instituce elektronických peněz může, kromě vydávání elektronických peněz, provádět pouze s tím související činnosti a uchovávání dat, a to za podmínky jejich uvedení v licenci.

(2) Instituce elektronických peněz nesmí

a) poskytovat úvěry v jakékoliv podobě,

b) nabývat podíl na základním kapitálu nebo hlasovacích právech na jiných osobách nebo nad nimi vykonávat kontrolu 9b) s výjimkou osob, které vykonávají pomocné služby související s vydáváním elektronických peněz touto institucí.

§ 18d

(1) Pokud tento zákon nestanoví jinak, vztahují se na

a) instituci elektronických peněz a

b) zahraniční instituci elektronických peněz, která vykonává činnost podle tohoto zákona na území České republiky na základě jednotné licence 9), avšak pouze v rozsahu, v jakém se vztahují na zahraniční banku, která vykonává činnost na území České republiky na základě jednotné licence 9), přiměřeně § 3 odst. 3 a dále část druhá až dvanáctá s výjimkou § 4 odst. 1 věty třetí, § 4 odst. 2, § 5, § 7a odst. 2, § 8b, § 11 odst. 2 a 3, § 11a, § 12a, § 12b, § 12c, § 13, § 14, § 17, § 19b, § 20b, § 20c, § 22 odst. 1 písm. d), § 24 odst. 1 věty první, § 25 odst. 3, § 26f odst. 1 písm. a) až f), § 26g odst. 2 a 3, § 26i písm. d), § 37 až 38b, § 38j písm. c), d) a e) a § 39 zákona o bankách.

(2) Činností uznávanou v rámci jednotné licence 9c) je pouze vydávání elektronických peněz.

(3) Česká národní banka stanoví vyhláškou náležitosti žádosti o licenci instituce elektronických peněz, náležitosti žádosti o souhlas s nabytím nebo zvýšením kvalifikované účasti na instituci elektronických peněz, s osobou uzavírající ovládací smlouvu s institucí elektronických peněz nebo s osobou provádějící právní úkon směřující k ovládnutí instituce elektronických peněz a náležitosti oznámení o snížení kvalifikované účasti na instituci elektronických peněz nebo o pozbytí postavení ovládací osoby vůči instituci elektronických peněz.

(4) Česká národní banka stanoví opatřením požadavky na vnitřní řídicí a kontrolní systém instituce elektronických peněz a podmínky pro splnění požadavku zvláštního zákona 9d) na ověření vnitřního řídicího a kontrolního systému včetně systému řízení rizik. Požadavky na vnitřní řídicí a kontrolní systém instituce elektronických peněz se vztahují, pokud jde o řízení rizika likvidity, i na pobočky zahraničních institucí elektronických peněz, které podnikají podle tohoto zákona na území České republiky na základě jednotné licence.

(5) Instituce elektronických peněz je povinna čtvrtletně uveřejňovat údaje o složení akcionářů, o své činnosti a finanční ukazatele v rozsahu a způsobem stanoveným opatřením České národní banky.

(6) Instituce elektronických peněz je povinna předávat České národní bance informace pro účely provádění dohledu na individuálním i konsolidovaném základě. Způsob, strukturu, obsah a lhůty pro předávání informací stanoví Česká národní banka opatřením.

§ 18e

(1) Instituce elektronických peněz musí mít v poměru ke svým celkovým finančním závazkům z vydaných elektronických peněz neustále k dispozici kapitál ve výši stanovené Českou národní bankou. Tuto výši a složení kapitálu instituce elektronických peněz, způsob jeho výpočtu, pravidla pro výpočet celkových finančních závazků z vydaných elektronických peněz a pravidla pro hlášení o těchto skutečnostech České národní bance stanoví Česká národní banka opatřením.

(2) Kapitál instituce elektronických peněz nesmí klesnout pod 35 000 000 Kč.

§ 18f

(1) Instituce elektronických peněz investuje peněžní prostředky ve výši svých finančních závazků z vydaných elektronických peněz pouze do aktiv vymezených Českou národní bankou a za podmínek stanovených Českou národní bankou.

(2) Výčet aktiv podle odstavce 1, podmínky investování do těchto aktiv včetně investičních limitů a omezení, způsob oceňování aktiv a pravidla hlášení výpočtu dodržování limitů a omezení České národní bance stanoví Česká národní banka opatřením.

§ 19

Podmínky pro vydávání elektronických peněz jinými osobami na základě povolení České národní banky

(1) Jiné osoby podle § 18a písm. g) mohou vydávat elektronické peníze jen na základě povolení České národní banky za podmínky, že elektronický peněžní prostředek vydaný držiteli uchovává elektronické peníze v hodnotě odpovídající nejvýše částce 150 eur a

a) celková částka závazků vydavatele vyplývající z nevyřádaných částek vydaných elektronických peněz nepřesáhne zpravidla částku odpovídající hodnotě 5 000 000 eur a v žádném okamžiku částku odpovídající hodnotě 6 000 000 eur, nebo

b) elektronické peníze vydané touto osobou jsou přijímány jako platební prostředek pouze omezeným počtem poskytovatelů služeb, kteří

1. jsou ve vztahu k vydavateli osobou ovládanou, osobou ovládající nebo osobou ovládanou stejnou osobou jako vydavatel, nebo
2. jsou s vydavatelem spojeni finančním či obchodním vztahem tak úzkým, jako je společný postup při získávání odbytišť (marketing) nebo společná distribuční síť, anebo
3. poskytují své služby ve stejné budově, komplexu budov nebo jiném podobně úzce vymezeném prostoru.

(2) Osoby, které vydávají elektronické peníze podle odstavce 1, jsou povinny pro účely řízení měnové politiky a pro statistické účely oznamovat České národní bance objem elektronických peněz vydaných za posledních 6 měsíců, a to vždy k 30. červnu a 31. prosinci každého kalendářního roku, nejpozději do konce kalendářního měsíce následujícího po uplynutí vykazovaného období. Na vyžádání České národní banky jsou tyto osoby povinny sdělit i další skutečnosti týkající se vydávání elektronických peněz.

(3) Povolení k vydávání elektronických peněz uděluje Česká národní banka na základě žádosti ve správním řízení. Náležitosti žádosti stanoví Česká národní banka vyhláškou.

(4) Česká národní banka dohlíží na dodržování podmínek, za kterých bylo uděleno povolení k vydávání elektronických peněz. Zjistí-li Česká národní banka, že vydavatel porušuje podmínky, za kterých bylo uděleno povolení k vydávání elektronických peněz, může toto povolení ve správním řízení vydavateli odejmout.

(5) Povolení k vydávání elektronických peněz zaniká okamžikem, ke kterému nastaly účinky prohlášení konkursu na majetek vydavatele.

(6) Česká národní banka může stanovit vyhláškou další údaje podléhající hlášení podle odstavce 2, vymezit strukturu těchto údajů a stanovit způsob a lhůty jejich poskytování.

§ 20

Zpětná výměna elektronických peněz

(1) Vydavatel provede v době platnosti elektronických peněz na požádání držitele zpětnou výměnu elektronických peněz v nominální hodnotě za mince a bankovky nebo bezhotovostním převodem na účet, aniž by si za tuto službu účtoval cenu s výjimkou nákladů nezbytných k provedení zpětné výměny.

(2) Vydavatel může stanovit minimální hodnotu pro zpětnou výměnu, která nesmí překročit částku odpovídající hodnotě 10 eur.

(3) Podmínky pro zpětnou výměnu elektronických peněz musí být jasně a srozumitelně stanoveny v obchodních podmínkách vydavatele.

§ 21

Řešení sporů

Se spory, které vzniknou mezi vydavateli a držiteli při vydávání a užívání elektronických platebních prostředků, se mohou držitelé obracet na orgán pro řešení sporů

působící podle zvláštního právního předpisu. Právo držitele obrátit se na soud tím není dotčeno.

§ 22
zrušen

ČÁST ČTVRTÁ

PLATEBNÍ SYSTÉMY

§ 23
Základní ustanovení

(1) Platebním systémem (dále jen "systém") se pro účely tohoto zákona rozumí systém, který zajišťuje převody peněžních prostředků, jestliže

a) má alespoň

1. tři účastníky kromě účastníků uvedených v § 24 odst. 2 písm. a) až c), nebo
2. dva účastníky kromě účastníků uvedených v § 24 odst. 2 písm. a) až c), zajišťuje-li propojení systémů uvedených v seznamu podle § 29 odst. 1, vypořádacích systémů podle zvláštního právního předpisu, 10) nebo vypořádacích systémů uvedených v seznamu Komise Evropských společenství a je-li jedním z nich systém provozovaný podle tohoto zákona,

b) je provozován na základě písemné smlouvy uzavřené mezi všemi účastníky systému nebo na základě písemných smluv uzavřených mezi provozovatelem systému a ostatními účastníky systému (dále jen "smlouva o platebním systému"),

c) provozovatel systému je držitelem licence k provozování platebního systému (§ 30),

d) provádí převody peněžních prostředků podle pravidel stanovených tímto zákonem a podle standardizovaných postupů dohodnutých mezi účastníky systému,

e) existenci systému a jeho název oznámí Česká národní banka Komisi Evropských společenství.

(2) Systém musí být provozován na principu zúčtování jednotlivých položek při současné kontrole jejich krytí nebo na principu zúčtování rozdílů (sald) vypočtených ze vzájemných pohledávek a závazků účastníků systému, popřípadě v kombinaci těchto principů; zároveň musí splňovat podmínky, které pro tyto principy zúčtování stanoví Česká národní banka vyhláškou.

(3) Systém mezibankovního platebního styku provozovaný Českou národní bankou se považuje za systém provozovaný podle tohoto zákona.

§ 24
Účastníci systému

(1) Účastníky systému mohou být
a) banky a pobočky zahraničních bank,

b) jiné osoby, které jsou oprávněny přijímat vklady od veřejnosti a poskytovat úvěry podle zvláštního právního předpisu, 11)

c) osoby, které jsou oprávněny poskytovat investiční služby podle zvláštního právního předpisu, 2)

d) osoby veřejného práva a osoby s jejich zárukou,

e) zahraniční osoby, jejichž činnost odpovídá činnosti osob uvedených v písmenech a) až c), (dále jen "peněžní instituce"), které při své účasti v systému odpovídají za splnění finančních závazků vyplývajících z jejich příkazů přijatých systémem.

(2) Účastníkem systému může dále být

a) osoba, která přijímá příkazy peněžních institucí zúčastněných v systému a která je výlučným prostředníkem mezi těmito peněžními institucemi, (dále jen "ústřední protistrana"),

b) osoba, která vede účty, na nichž se zúčtují příkazy peněžních institucí nebo ústřední protistrany zúčastněných v systému, a která z tohoto důvodu může peněžním institucím nebo ústřední protistraně poskytovat úvěr, (dále jen "zúčtovatel"),

c) osoba, která provádí započtení vzájemných pohledávek a závazků z příkazů peněžních institucí, ústřední protistrany nebo zúčtovatele, (dále jen "clearingová instituce"),

d) Česká národní banka, centrální banky jiných států a Evropská centrální banka,

e) osoba, která plní úlohu podle písmena a), b) nebo c) v jiném systému, ve vypořádacím systému podle zvláštního právního předpisu, 12) nebo v systému anebo ve vypořádacím systému, uvedeném v seznamu Komise Evropských společenství, a která při své účasti v systému odpovídá za splnění finančních závazků vyplývajících z jejich příkazů, přijatých systémem.

(3) Týž účastník může v systému zajišťovat funkci ústřední protistrany, zúčtovatele nebo clearingové instituce, popřípadě zajišťovat dvě nebo všechny tyto funkce anebo zajišťovat některou jejich část.

(4) Účastníci systému musí ve smlouvě o platebním systému stanovit provozovatele systému; provozovatelem systému může být pouze některý z účastníků systému podle odstavců 1 a 2.

§ 25

Pravidla systému

Pravidla systému tvoří nedílnou součást smlouvy o platebním systému. Tato pravidla vždy stanoví

a) kdo je provozovatelem systému,

b) kdo může být účastníkem systému a za jakých podmínek,

c) práva a povinnosti účastníků systému,

- d) způsob zajištění likvidity k zúčtování příkazů předaných systému,
- e) způsob vypořádání vzájemných pohledávek a závazků účastníků systému,
- f) okamžik přijetí příkazu systémem, způsob předávání příkazů a vymezení doby, v níž systém příkazy přijímá,
- g) měnu nebo měny, v nichž je systém provozován.

§ 26 Příkaz

Příkazem se pro účely této části zákona rozumí pokyn účastníka systému, aby prostřednictvím tohoto systému byly převedeny peněžní prostředky ve prospěch jejich příjemce a aby byly zúčtovány v souladu s pravidly systému.

§ 27 Zajištění neodvolatelnosti příkazu

(1) Účastník systému ani žádná třetí osoba nemůže platně odvolat příkaz přijatý systémem počínaje okamžikem přijetí příkazu, který stanoví pravidla systému.

(2) Prohlášením konkurzu na majetek účastníka systému nebo zastavením anebo omezením plateb v důsledku jiného opatření vůči účastníkovi systému (dále jen "zastavení plateb") není dotčeno právo použít peněžní prostředky z účtu účastníka systému vedeného v tomto systému ke splnění jeho závazků, vyplývajících z jeho účasti v systému, a to za účelem uzavření zúčtování v systému v den prohlášení konkurzu nebo zastavení plateb.

(3) Prohlášením konkurzu na majetek účastníka systému nebo zastavením plateb není dotčena povinnost systému zpracovat příkazy tohoto účastníka systému ani platnost a vymahatelnost těchto příkazů vůči třetím osobám, jedná-li se o příkazy, které byly přijaty systémem v souladu s jeho pravidly

a) před okamžikem prohlášení konkurzu nebo zastavení plateb,

b) v okamžiku prohlášení konkurzu nebo v okamžiku zastavení plateb a po tomto okamžiku, jestliže byly příkazy provedeny v den prohlášení konkurzu nebo v den zastavení plateb, a to jen tehdy, prokáží-li osoby uvedené v § 24 odst. 2 písm. a) až c), že jim prohlášení konkurzu nebo zastavení plateb nebylo známo, a to ani z oznámení podle § 29 odst. 4 písm. b) nebo podle § 29 odst. 5.

(4) Prohlášením konkurzu na majetek účastníka systému nebo zastavením plateb nejsou dotčena práva na zajištění, která tento účastník systému poskytl

a) jinému účastníkovi systému v souvislosti s jeho účastí v tomto systému,

b) České národní bance,

c) centrálním bankám ostatních členských států Evropské unie a dalších států tvořících Evropský hospodářský prostor a Evropské centrální bance, včetně možnosti realizace tohoto zajištění.

(5) Zajištěním se pro účely této části zákona rozumí práva k majetkové hodnotě sloužící k zajištění závazků.

§ 28

Oznamovací povinnosti provozovatele systému a účastníků systému

(1) Provozovatel systému oznamuje bez zbytečného odkladu písemně České národní bance změnu názvu, sídla nebo místa podnikání kteréhokoli účastníka systému a dále snížení počtu účastníků systému; tím není dotčeno ustanovení § 23 odst. 1 písm. a).

(2) Provozovatel systému je povinen podat České národní bance žádost o předchozí souhlas se změnou v účastnících systému, nejedná-li se o změny podle odstavce 1.

(3) Provozovatel systému je povinen podat České národní bance žádost o předchozí souhlas se změnou smlouvy o platebním systému nebo se změnou pravidel systému.

(4) Účastníci systému jsou na písemnou žádost osoby, která prokáže právní zájem, povinni bez zbytečného odkladu písemně poskytnout informaci o systémech provozovaných podle tohoto zákona, jichž jsou účastníky, a o pravidlech těchto systémů.

(5) Povinnost podle odstavce 4 mají rovněž všechny osoby se sídlem nebo místem podnikání v České republice, které jsou účastníky systémů provozovaných podle právního řádu některého z ostatních členských států Evropské unie a dalších států tvořících Evropský hospodářský prostor. Tyto osoby jsou povinny dále oznamovat bez zbytečného odkladu písemně České národní bance svou účast v daném systému, označení tohoto systému, stát, který daný systém oznámil Komisi Evropských společenství, adresu svého sídla nebo místa podnikání a dále změnu kterékoli z těchto skutečností, a to neprodleně poté, kdy změna nastala.

§ 29

Oznamovací povinnosti České národní banky

(1) Česká národní banka vede seznamy

a) systémů provozovaných podle tohoto zákona včetně jejich provozovatelů a účastníků těchto systémů,

b) systémů provozovaných podle právního řádu ostatních členských států Evropské unie a dalších států tvořících Evropský hospodářský prostor včetně jejich účastníků, kteří mají sídlo nebo místo podnikání v České republice.

(2) Česká národní banka poskytuje informace obsažené v seznamech podle odstavce 1 krajským a vrchním soudům a Nejvyššímu soudu České republiky a tyto informace uveřejňuje, a to i způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(3) Česká národní banka informuje Komisi Evropských společenství o systémech provozovaných podle tohoto zákona, o jejich provozovatelích a účastnících těchto systémů a dále o zániku licence k provozování systému (§ 34).

(4) Obdrží-li Česká národní banka zprávu o zastavení plateb nebo o prohlášení konkurzu na majetek účastníka systému provozovaného podle tohoto zákona, je povinna oznámit tuto skutečnost neprodleně

- a) provozovateli systému, jehož účastníka se konkurz týká,
- b) účastníkům tohoto systému uvedeným v § 24 odst. 2 písm. a) až c).

(5) Povinnost podle odstavce 4 má Česká národní banka rovněž tehdy, obdrží-li od orgánů ostatních členských států Evropské unie a dalších států tvořících Evropský hospodářský prostor, které k tomu byly určeny v souladu s právem daného státu, zprávu o prohlášení konkurzu na majetek účastníka systému provozovaného podle tohoto zákona nebo zprávu o zastavení plateb.

(6) Obdrží-li Česká národní banka zprávu o zastavení plateb nebo o prohlášení konkurzu na majetek účastníka systému provozovaného podle právního řádu jiného členského státu Evropské unie a dalších států tvořících Evropský hospodářský prostor, má-li tento účastník systému sídlo nebo místo podnikání v České republice, je povinna oznámit tuto skutečnost neprodleně orgánům ostatních členských států Evropské unie a dalších států tvořících Evropský hospodářský prostor, které k tomu byly určeny v souladu s právem daného státu.

§ 30

Licence k provozování platebního systému

(1) Žádost o udělení licence k provozování platebního systému (dále jen "licence") nebo žádost o její změnu předkládá provozovatel systému písemně České národní bance. S žádostí o licenci nebo o její změnu se předkládá smlouva o platebním systému včetně pravidel systému.

(2) Licenci lze udělit, jestliže

- a) provozovatel systému je akciovou společností se sídlem v České republice,
- b) provozovatel systému má splacen základní kapitál ve výši nejméně 500 000 000 Kč, který musí být nejméně v této výši tvořen peněžitými vklady,
- c) majetek použitý ke splacení základního kapitálu má průhledný a nezávadný původ,
- d) účastníkem systému je pouze osoba, u níž je zajištěna neodvolatelnost příkazů podle § 27,
- e) provozovatel systému má technické a organizační předpoklady pro výkon činnosti systému včetně funkčních řídicích a kontrolních mechanismů a systém řízení rizik odpovídající rozsahu zamýšleného systému,
- f) osoby, které jsou navrhovány na výkonné řídicí funkce provozovatele systému, s nimiž je spojena pravomoc a odpovědnost vymezená stanovami, a členové statutárního orgánu provozovatele systému jsou osoby odborně způsobilé, důvěryhodné a zkušené,
- g) provozovatel systému má vypracovanou strategii a plán činnosti zamýšleného systému, které musí být podloženy reálnými ekonomickými kalkulacemi,

h) je zajištěna likvidita zúčtování příkazů přijatých systémem, jsou zajištěna finanční rizika a vyloučena systémová rizika.

(3) Licence se uděluje provozovateli systému na dobu neurčitou, není převoditelná na jinou osobu ani nepřechází na právního nástupce.

(4) Česká národní banka může v licenci stanovit podmínky, které musí být dodržovány při provozování systému.

(5) Náležitosti žádosti o licenci stanoví Česká národní banka vyhláškou.

§ 31

Dohled nad systémy a povinnost mlčenlivosti

(1) Činnost systémů provozovaných podle tohoto zákona podléhá dohledu vykonávanému Českou národní bankou.

(2) Provozovatel systému a účastníci systému jsou povinni poskytnout osobám pověřeným výkonem dohledu nad systémy požadované informace a potřebnou součinnost.

(3) Všechny osoby provádějící dohled nad systémy jsou povinny zachovávat mlčenlivost o všech údajích získaných v souvislosti s výkonem svého povolání, zaměstnání nebo funkce. Třetím osobám mohou poskytovat pouze informace v souhrnné podobě, u nichž nelze identifikovat, o jaký konkrétní systém nebo osobu se jedná. Povinnost mlčenlivosti trvá i po skončení povolání, zaměstnání nebo funkce.

(4) Informace získané při výkonu své pravomoci mohou osoby uvedené v odstavci 3 použít pouze k plnění úkolů podle tohoto zákona nebo v soudním řízení o žalobě proti rozhodnutí učiněnému v souvislosti s výkonem dohledu nad systémy nebo v obdobném řízení před mezinárodním orgánem.

(5) Za porušení povinnosti mlčenlivosti se při dodržení zákonných podmínek nepovažuje poskytnutí informací získaných v souvislosti s výkonem dohledu nad systémy orgánu dohledu nad bankami, finančními institucemi nebo finančními trhy v České republice nebo v jiném státě a orgánu dohledu nad platebními systémy v jiném státě.

(6) Za porušení povinnosti mlčenlivosti se při dodržení zákonných podmínek nepovažuje poskytnutí informací získaných v souvislosti s výkonem dohledu nad systémy veřejným orgánům a dalším osobám v České republice, jsou-li informace poskytovány pro plnění jejich funkce

a) orgánu působícího při likvidaci nebo konkurzu u banky nebo finanční instituce,

b) dohledu nad orgánem podle písmene a),

c) auditora zákonem stanovené účetní závěrky banky nebo finanční instituce,

d) dohledu nad orgánem podle písmene c),

e) dohledu nad dodržováním práva obchodních společností,

f) boje proti legalizaci výnosů z trestné činnosti nebo provádění mezinárodních sankcí za účelem udržování mezinárodního míru a bezpečnosti, ochrany základních lidských práv a boje proti terorismu,

g) orgánu činného v trestním řízení,

h) centrální banky zodpovědné za měnovou politiku,

i) systému pojištění pohledávek z vkladů a pojištění investorů.

To platí i ve vztahu k veřejným orgánům a jiným osobám v ostatních členských státech Evropské unie a dalších státech tvořících Evropský hospodářský prostor.

(7) Informace získané v souvislosti s výkonem dohledu nad systémy mohou být poskytovány též orgánům Evropské unie, je-li to zapotřebí k naplnění mezinárodní smlouvy, která byla schválena Parlamentem, ratifikována a vyhlášena a již je Česká republika vázána, anebo obdobné mezinárodní smlouvy, která vstoupila v platnost před 1. lednem 1993, (dále jen "mezinárodní smlouva"), a dále jiným osobám, s nimiž má Česká republika dohodu o výměně informací na základě mezinárodní smlouvy.

(8) Poskytnutí informací podle odstavců 5 až 7 je možné pouze za podmínky, že pro příslušnou osobu je zaveden režim ochrany informací nejméně v rozsahu tohoto zákona.

(9) Informace získané v souvislosti s výkonem dohledu nad systémy od orgánů v České republice, na které se vztahuje zákonem stanovená povinnost mlčenlivosti, nebo od orgánů cizích států nemohou být použity k jinému účelu než k tomu, pro který byly poskytnuty, a nesmějí být bez souhlasu poskytovatele poskytnuty nikomu dalšímu.

§ 31a

Pořádková pokuta

(1) Provozovateli, účastníkovi systému nebo fyzické osobě, kteří neposkytnou osobám pověřeným výkonem dohledu nad systémy požadované informace nebo potřebnou součinnost podle § 31 odst. 2, může Česká národní banka uložit pořádkovou pokutu až do výše 100 000 Kč.

(2) Pořádkovou pokutu lze uložit i opakovaně. Úhrn takto uložených pořádkových pokut nesmí přesáhnout částku 200 000 Kč.

(3) Řízení o uložení pořádkové pokuty lze zahájit do 2 měsíců ode dne nesplnění povinnosti.

(4) Pořádkové pokuty vybírá Česká národní banka. Příjem z pořádkových pokut je příjmem státního rozpočtu.

§ 32

Opatření k nápravě

(1) Zjistí-li Česká národní banka nedostatky v provozování systému, může podle povahy zjištěného nedostatku a jeho závažnosti

a) požadovat, aby provozovatel systému ve stanovené lhůtě zjednal nápravu,

- b) pozastavit výkon činností vyplývajících z licence na dobu, dokud provozovatel systému nezjedná nápravu,
- c) nařídít provozovateli systému zajištění mimořádného auditu systému nebo jeho účastníků, a to na náklady provozovatele systému,
- d) nařídít provozovateli systému vyloučení některých účastníků ze systému,
- e) odejmout provozovateli systému licenci.

(2) Nedostatkem v provozování systému se rozumí

- a) porušení podmínek stanovených v licenci či neplnění podmínek, za nichž byla udělena licence,
- b) porušení tohoto zákona, zvláštních právních předpisů a opatření uložených Českou národní bankou,
- c) ohrožení bezpečnosti a stability daného systému,
- d) řízení systému osobami, které nemají dostatečnou odbornou způsobilost, zkušenost nebo nejsou důvěryhodné,
- e) pokles základního kapitálu pod výši stanovenou v § 30 odst. 2 písm. b).

§ 33

Odnětí licence

(1) Jestliže licence byla získána na základě nepravdivých údajů uvedených v žádosti nebo pokud provozovatel systému nezačal činnost systému do 18 měsíců ode dne udělení licence, Česká národní banka mu licenci odejme.

(2) V rozhodnutí o odnětí licence se stanoví datum, ke kterému se odnímá licence; rozhodnutí se zveřejní v Obchodním věstníku.

(3) Rozhodnutí o odnětí licence doručí Česká národní banka provozovateli.

§ 34

Zánik licence

Licence zaniká dnem,

- a) ke kterému byla odňata,
- b) ke kterému se provozovatel systému zrušuje,
- c) od kterého podle rozhodnutí valné hromady provozovatel systému nadále nebude vykonávat činnost, ke které je třeba licence,
- d) ke kterému počet účastníků systému klesne pod počet stanovený v § 23 odst. 1 písm. a).

ČÁST PÁTÁ

SPRÁVNÍ DELIKTY

§ 34a

(1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že v rozporu s § 2a provádí nebo zprostředkovává převody peněžních prostředků bez licence nebo v rozporu s ní.

(2) Vydavatel se dopustí správního deliktu tím, že

- a) neinformuje o svých obchodních podmínkách pro vydávání a užívání elektronických platebních prostředků podle § 17 odst. 1,
- b) neinformuje ve svých obchodních podmínkách pro vydávání a užívání elektronických platebních prostředků o souladu a odchylkách těchto podmínek od vzorových obchodních podmínek České národní banky nebo jejich změn podle § 17 odst. 2 a 3,
- c) neposkytne České národní bance své obchodní podmínky pro vydávání a užívání elektronických platebních prostředků podle § 17 odst. 4,
- d) neprovede zpětnou výměnu elektronických peněz v souladu s § 20 odst. 1 a 2, nebo
- e) nestanoví podmínky pro zpětnou výměnu elektronických peněz v souladu s § 20 odst. 3.

(3) Instituce elektronických peněz se dopustí správního deliktu tím, že

- a) vykonává jinou činnost, než je uvedena v § 18c odst. 1,
- b) poskytne úvěr nebo nabude účast na základním kapitálu nebo hlasovacích právech nebo vykonává kontrolu 9b) v rozporu s § 18c odst. 2,
- c) nesplní některý z požadavků stanovených Českou národní bankou na vnitřní řídicí a kontrolní systém nebo některý z požadavků zvláštního zákona 9d) na ověření vnitřního řídicího a kontrolního systému včetně systému řízení rizik podle § 18d odst. 4,
- d) nesplní informační povinnost podle § 18d odst. 5 nebo 6,
- e) nedodrží některý z požadavků na kapitál podle § 18e, nebo
- f) investuje peněžní prostředky v rozporu s požadavky podle § 18f odst. 1.

(4) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že

- a) poruší podmínku, za níž bylo vydáno povolení k vydávání elektronických peněz podle § 19 odst. 1, nebo
- b) nesplní oznamovací povinnost podle § 19 odst. 2 nebo 5.

(5) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že vydává elektronické peníze bez licence podle § 18b odst. 1 nebo povolení České národní banky podle § 19 odst. 1.

(6) Provozovatel nebo účastník systému se dopustí správního deliktu tím, že

- a) nesplní podmínku stanovenou jako princip zúčtování podle § 23 odst. 2,
- b) neoznámí změnu podle § 28 odst. 1, nebo
- c) nepožádá o předchozí souhlas podle § 28 odst. 2 nebo 3.

(7) Provozovatel systému se dopustí správního deliktu tím, že při provozování systému nedodrží podmínku stanovenou v licenci podle § 30 odst. 4.

(8) Účastník systému nebo právnická nebo podnikající fyzická osoba uvedená v § 28 odst. 5 se dopustí správního deliktu tím, že neposkytne informaci o systémech nebo o pravidlech těchto systémů podle § 28 odst. 4, anebo nesplní oznamovací povinnost podle § 28 odst. 5.

(9) Za správní delikt podle odstavce 2 se uloží pokuta do 1 000 000 Kč, za správní delikt podle odstavce 4 se uloží pokuta do 20 000 000 Kč a za správní delikt podle odstavců 1 a 3 a odstavců 5 až 8 se uloží pokuta do 50 000 000 Kč.

§ 34b

Společná ustanovení

(1) Právnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.

(2) Při určení výměry pokuty právnické osobě se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán.

(3) Odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o něm nezačal řízení do 3 let, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 10 let ode dne, kdy byl spáchán.

(4) Správní delikty podle tohoto zákona v prvním stupni projednává Česká národní banka.

(5) Na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby 11b) nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení zákona o odpovědnosti a postihu právnické osoby.

(6) Pokuty vybírá Česká národní banka. Uložená pokuta je splatná do 30 dnů ode dne, kdy rozhodnutí o jejím uložení nabylo právní moci. Příjem z pokut je příjmem státního rozpočtu.

(7) Náhrady nákladů řízení za porušení povinností podle tohoto zákona jsou příjmem rozpočtu České národní banky a jsou splatné do 30 dnů ode dne, kdy rozhodnutí o jejich uložení nabylo právní moci. Náklady řízení vybírá Česká národní banka. Na náhradu nákladů správních řízení vedených Českou národní bankou se pro účely správy jejich placení hledí jako na prostředky veřejného rozpočtu 13).

ČÁST ŠESTÁ

SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

§ 35

(1) Česká národní banka při výkonu působnosti podle částí druhé až páté tohoto zákona postupuje podle správního řádu, pokud tento zákon nestanoví jinak.

(2) Na postup podle § 32 odst. 1 písm. a) se nevztahuje správní řád.

(3) Účastníkem řízení podle části druhé je převádějící instituce, účastníkem řízení podle části třetí je vydavatel, účastníkem řízení podle části čtvrté je provozovatel systému.

(4) Řízení podle § 32 a 33 může být zahájeno též doručením rozhodnutí.

(5) Lhůta k plnění doručeného rozhodnutí vydaného podle § 32 činí alespoň 24 hodin.

(6) Proti rozhodnutí České národní banky podle částí druhé až páté tohoto zákona lze podat rozklad. O rozkladu rozhoduje bankovní rada České národní banky. Podaný rozklad nemá odkladný účinek s výjimkou rozkladu proti rozhodnutí o udělení povolení, rozkladu proti rozhodnutí ve věci udělení nebo změny licence a rozkladu proti rozhodnutí o uložení pořádkové pokuty nebo pokuty.

ČÁST SEDMÁ

ÚČINNOST

§ 36

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2003, s výjimkou ustanovení § 8 odst. 2 písm. b), které nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2004, a s výjimkou ustanovení § 2 odst. 1 písm. b) věty druhé, § 2 odst. 2, § 8 odst. 3, § 11 odst. 3 věty druhé, § 23 odst. 1 písm. e), § 27 odst. 4 písm. c), § 28 odst. 5, § 29 odst. 1 písm. b), § 29 odst. 3, 5 a 6 a § 31 odst. 6 věty poslední, která nabývají účinnosti dnem vstupu smlouvy o přistoupení České republiky k Evropské unii v platnost.

Klaus v. r.

Havel v. r.

v z. Rychetský v. r.

Vybraná ustanovení novel

Čl.II zákona č. 62/2006 Sb.

Přechodné ustanovení

1. Předchozí souhlasy České národní banky k vydávání elektronických peněžních prostředků vydané Českou národní bankou podle § 19 zákona č. 124/2002 Sb., o převodech peněžních prostředků, elektronických platebních prostředků a platebních systémech (zákon o platebním styku), ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se považují za povolení České národní banky k vydávání elektronických peněz podle § 19 zákona č. 124/2002 Sb., o platebním styku, ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

2. Řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle dosavadních právních předpisů.

Čl. XXIV zákona č. 254/2008 Sb.

Přechodné ustanovení

Převádějící instituce, které ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona provádějí nebo zprostředkovávají převody peněžních prostředků, jsou povinny ve lhůtě do 18 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona podat žádost o licenci podle § 13a zákona č. 124/2002 Sb., o platebním styku, ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

1) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/5/ES ze dne 27. ledna 1997 o přeshraničních převodech.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/26/ES ze dne 19. května 1998 o neodvolatelnosti zúčtování v platebních systémech a v systémech vypořádání obchodů s cennými papíry.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/46/ES ze dne 18. září 2000 o přístupu k činnosti institucí elektronických peněz, o jejím výkonu a o obezřetnostním dohledu nad touto činností.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/48/ES ze dne 14. června 2006, týkající se přístupu k činnosti úvěrových institucí a o jejím výkonu (přepracované znění).

2) § 8 zákona č. 591/1992 Sb., o cenných papírech, ve znění pozdějších předpisů.

2a) Čl. 36 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/60/ES ze dne 26. října 2005 o předcházení zneužití finančního systému k praní peněz a financování terorismu.

3) § 2 písm. b) zákona č. 29/2000 Sb., o poštovních službách a o změně některých zákonů (zákon o poštovních službách).

7) Například § 6 zákona č. 61/1996 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a o změně a doplnění souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 159/2000 Sb.

8) Nařízení vlády č. 142/1994 Sb., kterým se stanoví výše úroků z prodlení a poplatku z prodlení podle občanského zákoníku.

8a) § 4 odst. 4 zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu.

8b) Například § 69 a 70 trestního zákona, § 363 a násl. trestního řádu.

8c) Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

8d) Zákon č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie a o změně některých zákonů (zákon o uznávání odborné kvalifikace), ve znění pozdějších předpisů.

9) § 5a a následující zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění zákona č. 126/2002 Sb.

9a) Zákon č. 627/2004 Sb., o evropské společnosti.

9b) § 17a zákona č. 21/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

9c) § 5d zákona č. 21/1992 Sb., ve znění zákona č. 126/2002 Sb.

9d) § 22 odst. 1 zákona č. 21/1992 Sb., ve znění zákona č. 126/2002 Sb.

10) § 70b zákona č. 591/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

11) Zákon č. 87/1995 Sb., o spořitelních a úvěrních družstvech a některých opatřeních s tím souvisejících a o doplnění zákona České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů.

11b) § 2 odst. 2 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění zákona č. 85/2004 Sb.

12) Zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu.

13) § 2 odst. 2 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád.